

Gjøteborg Handels-och Sjøfartstidningen" nr.143 den 26. juni 1941 inneholder følgende artikkel i lederen:

DET VAR ENGÅNG ETT KUNGARIKE.

Den svenske regjering har medgitt at en divisjon tyske soldater får begå de svenske jernvågarna för att färdas till sin bestämmelseort i Finland. Det framhålls i kommuniken att detta sker på begäran av den finska och av den tyska regjeringen. Det tilläggas, att det sker under "för vår suverenitet fullt betryggande former".

A Sverige har med detta besluts fattande uppgitt sin neutralitet. Att orda om att detta sker under för vår suverenitet betryggande former har samma innebörd som att tala om självmord under för hälsans betryggande former. Varför den finska regjeringen föres fram i detta sammanhang ligger i öppen dag. Den gången Finland stred mot den ryska övermakten, förklarade Statsminister Hansson, att vårt land med alle tilbuds stående medel skulle motsätta sig värja försök att svenskt territorium över skal ikke sendas franske eller britiska trupper till dess hjälp. Den gången var Tyskland Rysslands bundsförvant. Nu har Tyskland anfällt sin förre förbundsbroder. Nu är Finland en tysk våpendragare. Nu skjutes det fram för att ställa vårt övergivande av Neutraliteten i en så gynnsam dagar som möjligt. Regjeringen har lärt av den propaganda som länge bedrivits här i landet efter dessa linjer. Vad en tysk seger skulle innebära kan ingen vara i tvivelsmål om. Hitlerismen har icke på något sätt dolt eller beslöjat vilket öde den tillämnar folkefrihet og demokrati. I de länder, som den har underlagt sig, har den i handling omsatt sina syften. Vi ha åskådningsmaterial på nära håll.

Storbritanien och Förenta Staterna strida för demokratiet. Deras seger skal betyda frihet och människovärdig tilvora för Europas folk, Ryssland har gjennom omstendigheternas makt tvungits att kämpa för samma syfte. Dess ställning må påminna om fan's, när Jesper Svedberg, enligt folksamman tvang honom att tjänstgöra som fjärde hjul under vagnen. Den Lede full tjena den gode saken. Ställt mellan det nationalsocialistiska Tyskland och de för demokratien kämpande tre Världsmakterna, har Sverige offrat sin neutralitet till förmon för Tyskland. Att truppetransporter av det slag, vartill Bulgarien, Ungarn och nu Sverige givit sin tillstånd, skulle vara förenligt med neutraliteten, är et påstående, vars framförande røper djupt förakt för deras omdömesförmåga, till vilket det riktas.

Sverige har lått sin neutralitetspolitikk fara. Den var redan förut ganske skamfilad. Nu har den definitivt kastat över bord. Det bjuder emot att undersöka vilka følger detta kan förutsettas få för vårt land. Det är för sent att åstadkomma någon ändring. De vankelmodiga och svaka lulla gärna sine betänkligheter till ro med pratet, att väl de nästa gång skola repa mod och säga nej. De veta själve blott alt för väl att icke de skula freste något dyligt. Den sten som engång börjat rulla ned för slutningen hejdas icke förren den nått ravinens botten.

Det allvarsamste i denna historia är icke de følger vårt parti-tagande mot de tre världsmakterna, Storbritania, Amerika och Ryssland, kommer att få för vår ekonomiska och politiska ställning bland folken, hur ytterligt alvarliga dessa ~~konsekvenser~~ følger än slola vara. Det allvarsamste är att själve tågen i vårt folk, själva svenskheten, har givits till spillo. Vårt folks självförtroende, vår självaktning har offrats. Ett folk kan slåes ned. Det reser sig igjen. Ett folk kan forlora sin självständighet. Den kan återvinnas. Ett folk som sviktar sig själv det är forlopat. Där talat om folket, självständighet och visar sig vara ord, ord och intet annat än ord, där är folkets livsnerv anfrätt.

Norge kan svara för sig. Danmark kan svara för sig. Sverige har närmat sig den makt som saklöst överfallit våra brødræfolk. Dess styresmenn försøke forgåves inhølja sin unfallenhet i advokatens dimblding. ENGÅNG kunde man vara stolt over att vara svensk. Sverige var engång ettKUNGERIKA.